

From: Rune Garberg[rune.garberg@statnett.no]
Sent: 23.01.2023 15:39:59
To: Postmottak SFOV[sfovpst@statsforvalteren.no]
Cc: Lugg, Kristin[krlug@statsforvalteren.no]; NORGES VASSDRAGS- OG ENERGI-DIREKTORAT NVE[nve@nve.no]
Subject: Høringsuttalelse - Forslag om vern med sikte på aktiv naturvern-brenning - Aurskog-Høland - Ingen merknader
Åpen informasjon / Public information

Deres ref: 2023/3299

Viser til høring av forslag om vern med sikte på aktiv naturvern-brenning - Aurskog-Høland.

Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av verneplanarbeidet og har derfor ingen merknader.

Med vennlig hilsen

Rune Garberg
Seniorrådgiver eiendomsforvaltning
NPM – Miljø og tillatelser

Statnett

Fra: Lugg, Kristin <krlug@statsforvalteren.no>
Sendt: fredag 20. januar 2023 14:53
Kopi: 'post@miljodir.no' <post@miljodir.no>; varmland@lansstyrelsen.se
Emne: Høring - forslag om vern med sikte på aktiv naturvern-brenning

OBS: Avsender av e-posten er utenfor organisasjonen.

Statsforvalteren sender med dette forslag om vern av et skogområde i Aurskog-Høland, der kontrollert naturvern-brenning planlegges som skjøtselsmetode.

Du finner høringsdokument, kart, utkast til forskrift, utkast til skjøtselsplan og naturfaglige rapporter i nyhetssaken på vår nettside:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/miljo-og-klima/nyttvern/horing---forslag-om-vern-med-sikte-pa-aktiv-naturvern-brenning/>

Med vennlig hilsen

Kristin Lugg
seniorrådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

klima- og miljøvernavdelingen

Telefon 69 24 75 58

:

E-post: krlug@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/ov

"This email with attachments is solely for the use of the individual or entity to which it is addressed. It may contain confidential or privileged information. If you are not the addressee, please notify the sender and delete this message and all attachments from your files."

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Dato: 26.01.2023
Saksref: 202106481-4
Deres ref.: 2023/3229
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Marianne Hvalsmarken

E-post: Marianne.Hvalsmarken@banenor.no

Aurskog Høland kommune - Høring - forslag om vern med sikte på aktiv naturvernrensning - Verneforslag Utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservat - Bane NORs uttalelse

Vi viser til varsel om oppstart av planarbeid, datert 20.01.23.

Planområdet berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
ass.sjef Planforvaltning
Bane, Drift og teknologi

Marianne Hvalsmarken
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Kristin Lugg

Kopi:

AURSKOG-HØLAND KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Vår ref.: 46829/2023 - 2021/41257

Deres ref.:

Dato: 03.02.2023

Svar på høring - Aurskog-Høland kommune - Utvidelser av Store Rekke og Hølvannet naturreservater - Forslag om vern med sikte på aktiv naturvern Brenning

Vi viser til oversendt høring på utvidelse av Store Rekke og Hølvannet naturreservat, samt aktiv skjøtsel i form av naturvern brenning.

Viken fylkeskommune har ingen innvendinger eller merknader til forslagene som er sendt på høring.

Vennlig hilsen

Elin Tangen Skeide

Avdelingsleder

Ole Bjørn Bårnes

Rådgiver

PLAN Miljøavdeling

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no

Internett: www.viken.no

Org.nr.: 921693230

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Erling Kristian Skinderhaug	07.02.2023	2012/4947-49/315
		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2023/3229

Høring av verneforslag - utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservat Aurskog-Høland kommune

Vi viser til mottatt materiale. Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vårt innspill ved varsel om oppstart, vedrørende militær operativ virksomhet og Forsvarets luftfartøy, er ivaretatt i verneforslaget og vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Bjørn Bergesen
Leder arealplan
Eiendomsforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til: Forsvarsstaben Postboks 800, Postmottak 2617 LILLEHAMMER

Stab Strategi og utvikling

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN -
Klima og miljøvern
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
21/02600-8

Saksbehandler:
Ole-Christian Østreng

Dato: 23.03.2023

Høringsinnspill - verneforslag utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservat med kontrollert naturvernbranding som en skjøtelsesmetode

Vi viser til forslag om utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservat, og invitasjon til å komme med innspill.

Forslag til utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservat med kontrollert naturvernbranding som en skjøtelsesmetode, ble politisk behandlet i utvalg for samfunnsfunksjoner og næring (15. mars 2023) og formannskap (20. mars 2023). Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt.

Aurskog-Høland kommune gir følgende innspill til Statsforvalteren i Oslo og Akershus, med bakgrunn i møter vi har hatt og gjennomgang av forslag til verneforskrift og beskrivelse av naturvernbranding som skjøtelsestiltak:

Generelt

Aurskog-Høland kommune ønsker å gi honnør til Statsforvalteren i Oslo og Viken for å ha gjort grundige forberedelser, og involvert både kommunen og brann- og redningsvesen tidlig i prosessen. Det er over to år siden vi første gang hadde møter og fikk framlagt skisser til forslag og utredninger spesielt knyttet til naturvernbranding som skjøtelsesmetode.

Vi støtter høringsforslaget om utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservater, og forutsetter at eventuell naturvernbranding som skjøtelsestiltak vil planlegges i nær dialog med kommunen og med god og relevant kommunikasjon overfor våre innbyggere slik forslaget legger opp til.

Forslag til verneforskrift

Vern av skogøkosystemer

Aurskog-Høland kommune har i en årrekke støttet ordningen om frivillig skogvern. De to nærliggende, men adskilte naturreservatene Store rekke og Hølvannet blir etter denne verneutvidelsen i praksis ett naturreservat. Dette er hensiktsmessig med hensyn på både vern og forvaltning. Vi ønsker å presisere at vi mener dette er et godt eksempel på god naturforvaltning i praksis, med godt samarbeid mellom grunneier og statsforvaltningen.

Vernebestemmelser

Vernebestemmelsene er ikke mye endret fra de som gjelder i eksisterende Store rekke og Hølvannet naturreservater, med unntak av at naturvernbranding er foreslått som skjøtelsestiltak. Det er enkelte restriksjoner på slikt som camping, teltning, planting/såing av trær og annen vegetasjon, større arrangementer, etc. Vern er ikke til hinder for sanking av matsopp og bær, jakt og fangst (med noen restriksjoner). Vernebestemmelsene som er gjeldende for reservatene i dag har fungert i flere år, og det er ingen grunn til å tro at de ikke vil fungere etter hensikten videre også.

Adresse Rådhusveien 3 1940 Bjørkelangen	E-post postmottak@ahk.no	Telefon 63 85 25 00	Telefaks 63 85 25 12	Internett www.ahk.no	Foretaksregisteret 948 164 256
--	------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--

Naturvernbranding som skjøtselstiltak

Naturforvaltning

Skogene i Aurskog-Høland er del av det store boreale skogområdet. De boreale skogene er naturlig brannpåvirket og enkelte arter er avhengig av brann i mer eller mindre jevne sykluser. Brann har forekommet tidligere og man finner brannpåvirket tre i naturreservatområdet Store rekke og Hølvannet. Å bruke brann som skjøtelsesmetode i dette skogreservatet er hensiktsmessig.

Læring om skogbrann

Naturvernbranding i Store rekke og Hølvannet naturreservat er et skjøtselstiltak. Når branding gjennomføres er dette under kontrollerte forhold i skjøtelsesøyemed, har brann- og redningsvesen mulighet til å være observatør og deltager og kan således å øke kunnskapen om brannodynamikk i skog. Dette vil heve kompetansen knyttet til skogbranner som oppstår utilsiktet. Aurskog-Høland kommune og NRBR har snakket med Statsforvalteren i Oslo og Viken om dette tidligere, men vil understreke det igjen.

Forskning og undervisning

I Norge har ikke kontrollert branding vært brukt i skogene våre, slik som i Sverige de siste 40 – 50 årene. Aurskog-Høland kommune vet det har vært interesse fra FoU-miljøene omkring forslaget om naturvernbranding i Store rekke og Hølvannet naturreservat, og vi vil spille inn at det er viktig at Statsforvalteren i Oslo og Viken inviterer forskningen til innsats for å belyse ulike forhold vi ikke vet om brann og påvirkning av brann i skog. Forvaltning av naturreservater og spesielt bruk av branding som skjøtselstiltak er noe som er interessant i naturfaget i skolene. Aurskog-Høland kommune håper det kan legges til rette for at aktuelle klasser i både 1-10 skolene og de videregående skolene kan være med i både planlegging av branding og når det skal forskes i de brannpåvirkede skogsområdene.

Hensynet til kommunens innbyggere

Aurskog-Høland kommune er opptatt av at skjøtselstiltak med kontrollert naturvernbranding skal oppleves som trygt, forsvarlig og ikke til vesentlig ulempe for innbyggerne våre. Vi vurderer det slik at vi er samstemte med Statsforvalteren i Oslo og Viken om dette.

Helsemessige forhold

Kommunen skal etter folkehelseloven føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Den som skal gjennomføre tiltak som kan tenkes å ha innvirkning på helsemessige forhold, skal av eget tiltak melde fra til kommunen og kommunen kan pålegge den ansvarlige å informere allmennheten om forholdene. Høringsdokumentet kunne med fordel ha vært tydeligere i å kommentere mulige helsemessige konsekvenser for innbyggerne. Det forutsettes videre at det gjøres egne vurderinger knyttet til ivaretagelsene av helse for de personene som skal gjennomføre selve branding. Aurskog-Høland kommune ber om at innvirkning av naturvernbranding på helsemessige forhold beskrives tydeligere i skjøtelsesplanen og i brandingsplanen når den lages nærmere opp til tidspunktet det er aktuelt med branding som skjøtselstiltak.

Naturvernbranding vil eventuelt gjennomføres i et avgrenset, kortvarig tidsrom. Ifølge vanlig praksis i Sverige for naturvernbranding, er normen at branding gjennomføres i løpet av én dag. Gitt beliggenheten vurderer kommuneoverlegen at risikoen for helsefare for kommunens innbyggere som følge av eksponering for røyk som lav. Det kan ikke helt utelukkes at enkelte innbyggere vil kunne oppleve ulempe. Dette vil særlig kunne gjelde innbyggere med eksisterende luftveislidelser. Det er viktig og avgjørende at allmennheten varsles godt forut for en naturvernbranding. Både for at den enkelte i berørte områder kan ta sine forholdsregler ved å enten reise bort eller oppholde seg innendørs, men ikke minst for å hindre unødig frykt og bekymring.

Kommuneoverlegen mener skjøtelsesplanens beskrivelse av planlagte kommunikasjonstiltak kan legges til grunn for videre arbeid. Opplysningsplikten som følge av folkehelseloven vurderes ivarettatt. Kommuneoverlegen ønsker imidlertid å være involvert i videre detaljering av kommunikasjonsplanen forut for gjennomføring av branding.

Brannberedskap

Beskrivelsen som er gitt av tiltak for at branding kan gjennomføres uten fare for ukontrollert spredning av brannen tas til etterretning, og at det gjøres konkrete vurdering av vær- og vindforhold forut for gjennomføring. Vi forutsetter at Aurskog-Høland kommune innen beredskap, skogbruk og miljøvern samt Nedre Romerike brann- og redningsvesen fortsatt blir involvert i prosessen med planlegging og gjennomføring av branding som skjøtselstiltak.

Forurensing

Aurskog-Høland kommune bekrefter opplysningene som er lagt til grunn i høringsnotatet om at kommunen ikke har fastsatt egen, lokal forskrift som regulerer åpen branding. Kommunen oppfatter at

tiltaket er å anse som *alminnelig forurensning* etter forurensningslovens § 8 og derfor ikke krever særskilt tillatelse. Kommunen viser til Miljødirektoratets veileder *Åpen brenning og brenning av avfall i småovner* som nevner *flatebrenning i skogbruket* som eksempel på alminnelig forurensning. Ved behov for eventuelle tillatelser etter forurensningsloven ligger denne myndigheten uansett ikke til kommunen, men til Statsforvalteren eventuelt Miljødirektoratet.

Med vennlig hilsen

Raymond Hesthaug (sign.)
digitaliserings- og innovasjonssjef

Ole-Christian Østreng
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

21_02600-4 Høringssak - forslag om vern med sikte på aktiv naturvern brenning

Arkivsak-dok. 21/02600-4
Saksbehandler Ole-Christian Østreng

Saksgang	Møtedato
Utvalg for samfunnsfunksjoner og næring	15.03.2023
Formannskapet	20.03.2023
Kommunestyret	27.03.2023

Høringssak - forslag om vern med sikte på aktiv naturvernberning

Kommunedirektørens innstilling:

Aurskog-Høland kommune sender høringsuttalelse der samtlige punkter beskrevet i avsnittet *Vurderinger* tas med. Saksframlegget vedlegges høringsuttalelsen.

Vedlegg:

1. Høringsbrev fra Statsforvalteren i Oslo og Viken om høring av forslag om utvidelse av Store Rekke og Hølvannet naturresservat med naturvernberning som skjøtselstiltak, datert 20.01.2023

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

1. Høringsdokumenter finnes [her](#).

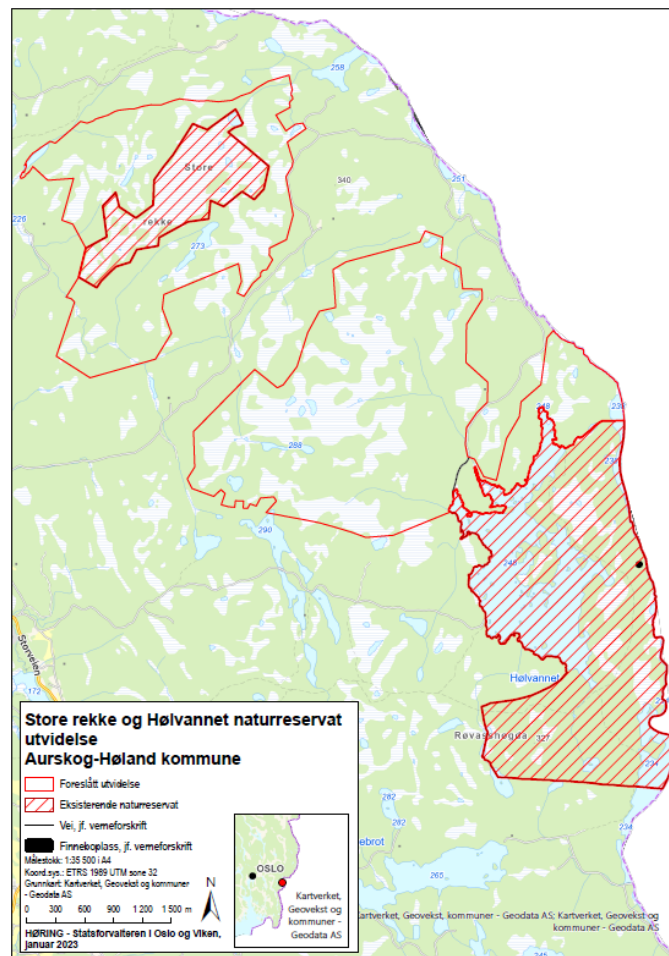
Intimasjon:

Store rekke (vernet i 1981) og Hølvannet (vernet i 2008) naturreservat er eldre skogreservater, og disse er i prosess med grunneier om frivillig vern foreslått utvidet med cirka 10 953 daa. Ett av skjøtselstiltakene er naturverbrenning. Brann er en naturlig hendelse som har viktig funksjon i skogøkosystemer, men som i nyere tid har blitt begrenset. Store rekke og Hølvannet naturreservat er det første området i Norge hvor det foreslås vern etter naturmangfoldloven med sikte på å forvalte og skjømte skogøkosystemet med kontrollert naturvernbrønning. Området er interessant og hensiktsmessig for slik skjømte fordi det regelmessig har brent der tidligere, og det vurderes godt egnet for å gjenskape naturverdier knyttet til brannpåvirket skog. Avgjørende er det også at området sikkerhetsmessig vurderes som godt egnet.

Statsforvalteren i Oslo og Viken har i lengre tid informert om verneforslaget, og hatt flere møter med både Aurskog-Høland kommune og Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR) samt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), grunneier og skogeierforening, samt Norges skogeierforbund. I tillegg har Statsforvalteren hatt dialog med og fått god veiledning fra Lånsstyrelsen i Vårmland om hvordan de gjennomfører aktiv naturvernbrønning i sine verneområder. Samarbeid og involvering av brannvesen og beredskap, kommunen, skogeiersiden og andre aktuelle parter er viktig i et slikt prosjekt.

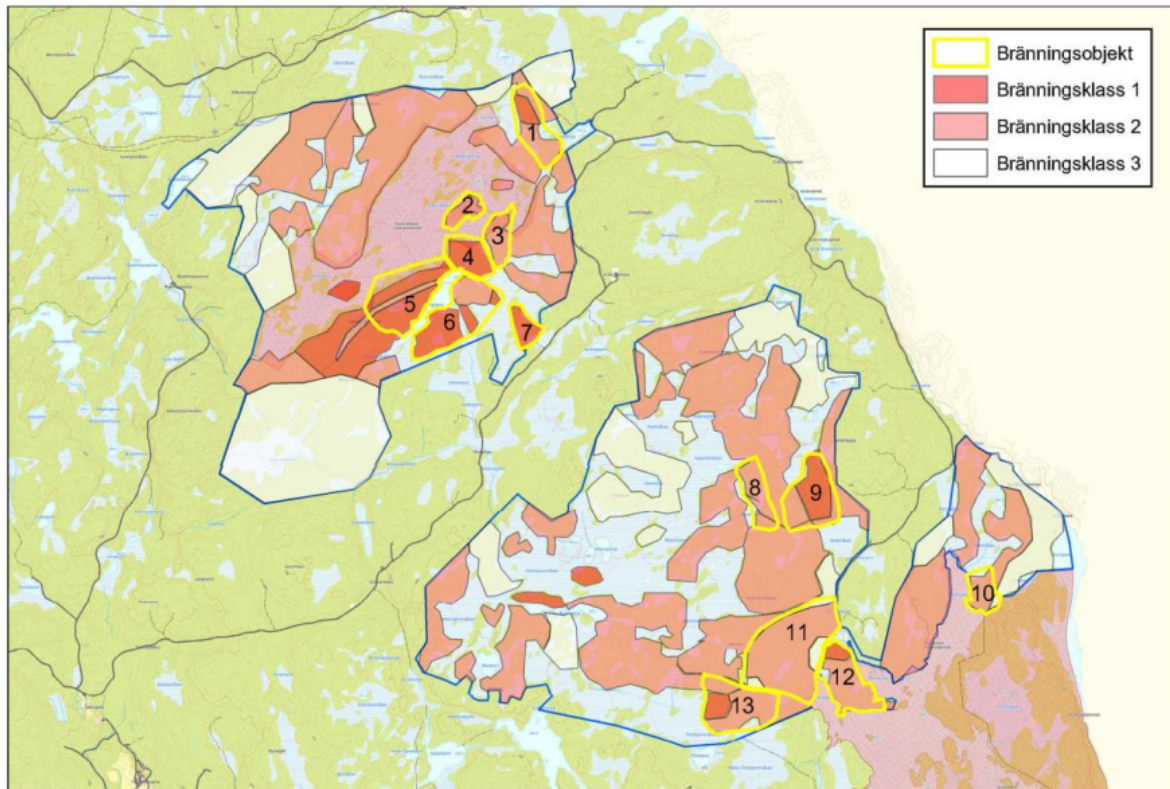
Saksopplysninger:

Statsforvalteren i Oslo og Viken har, etter prosess med grunneier om frivillig vern, lagt fram på høring forslag om utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservater, inkludert forslag om å bruke brønning som skjømstiltak. Den 15. februar ble det arrangert åpent folkemøte på Rådhuset på Bjørkelangen. Vedtak om naturreservat er en omstendelig prosess, og det som skjer videre er at høringsperioden skal fullføres, deretter skal tilråding skje før vedtak (kongelig resolusjon). Brønning som skjømstiltak vil tidligst eventuelt skje sommeren 2025.

Bilde: Vernekart

Når det gjelder naturvernbrandingen, så presiseres det at det kun er mindre deler av verneområdet som skal brennes, og at disse mindre områdene er identifisert etter en brannteknisk utredning som er gjort. Av disse mindre områdene som er aktuelle for naturvernbranding som skjøtselstiltak, vil det skje branding etter en nøyere avklart brenningsplan (som lages for hvert område, og i god tid før branding skal skje).

Figur 2 Kart over brannsoner og aktuelle brenningsobjekter, hentet fra *Brandteknisk utvärdering av Store Rakke och Hølvannet, Falck Natur 2021*.

Figuren ovenfor viser områdene som er valgt ut som aktuelle for naturvernbranding (brenningsobjekter). Det er høyst sannsynlig at naturvernbranding i Store rekke og Hølvannet naturreservat vil starte i brenningsobjekt 12, som er en halvøy ut i Hølvannet noe som gjør området velegnet av flere årsaker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken ønsker høringsinnspill på forslag til verneforskrift og spesielt naturvernbranding som skjøtselstiltak, med høringsfrist 15. april.

Relevante bestemmelser:

- *Lov om forvaltning av naturens mangfold* (naturmangfoldloven), LOV-2009-06-19-100
- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven, LOV-1981-03-13-6
- *Lov om folkehelsearbeid* (folkehelseloven), LOV-2011-06-24-29
- *Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver* (brann- og eksplosjonsvernloven), LOV-2002-06-14-20

Vurderinger:

Aurskog-Høland kommune ønsker med bakgrunn i møter med Statsforvalteren i Oslo og Viken, samt gjennomgang av forslag til verneforskrift og beskrivelse av naturvernbranding som skjøtselstiltak, å gi følgende høringsinnspill:

Generelt

Aurskog-Høland kommune ønsker å gi honnør til Statsforvalteren i Oslo og Viken for å ha gjort grundige forberedelser, og involvert både kommunen og brann- og redningsvesen tidlig i prosessen.

Det er over to år siden vi første gang hadde møter og fikk framlagt skisser til forslag og utredninger spesielt knyttet til naturvernrensning som skjøtselsmetode.

Vi støtter høringsforslaget om utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservater, og forutsetter at eventuell naturvernrensning som skjøtselstiltak vil planlegges i nær dialog med kommunen og med god og relevant kommunikasjon overfor våre innbyggere slik forslaget legger opp til.

Forslag til verneforskrift

Vern av skogøkosystemer

Aurskog-Høland kommune har i en årrekke støttet ordningen om frivillig skogvern. De to nærliggende, men adskilte naturreservatene Store rekke og Hølvannet blir etter denne verneutvidelsen i praksis ett naturreservat. Dette er hensiktsmessig med hensyn på både vern og forvaltning. Vi ønsker å presisere at vi mener dette er et godt eksempel på god naturforvaltning i praksis, med godt samarbeid mellom grunneier og statsforvaltningen.

Vernebestemmelser

Vernebestemmelsene er ikke mye endret fra de som gjelder i eksisterende Store rekke og Hølvannet naturreservater, med unntak av at naturvernrensning er foreslått som skjøtselstiltak. Det er enkelte restriksjoner på slikt som camping, teltning, planting/såing av trær og annen vegetasjon, større arrangementer, etc. Vern er ikke til hinder for sanking av matsopp og bær, jakt og fangst (med noen restriksjoner). Vernebestemmelsene som er gjeldende for reservatene i dag har fungert i flere år, og det er ingen grunn til å tro at de ikke vil fungere etter hensikten videre også.

Naturvernrensning som skjøtselstiltak

Naturforvaltning

Skogene i Aurskog-Høland er del av det store boreale skogområdet. De boreale skogene er naturlig brannpåvirket og enkelte arter er avhengig av brann i mer eller mindre jevne sykluser. Brann har forekommet tidligere og man finner brannpåvirket tre i naturreservatområdet Store rekke og Hølvannet. Å bruke brann som skjøtselsmetode i dette skogreservatet er hensiktsmessig.

Læring om skogbrann

Naturvernrensning i Store rekke og Hølvannet naturreservat er et skjøtselstiltak. Når brenningen gjennomføres er dette under kontrollerte forhold i skjøtelsøyemed, har brann- og redningsvesen mulighet til å være observatør og deltager og kan således å øke kunnskapen om brannndynamikk i skog. Dette vil heve kompetansen knyttet til skogbranner som oppstår utilsiktet. Aurskog-Høland kommune og NRBR har snakket med Statsforvalteren i Oslo og Viken om dette tidligere, men vil understreke det igjen.

Forskning og undervisning

I Norge har ikke kontrollert brenning vært brukt i skogene våre, slik som i Sverige de siste 40 – 50 årene. Aurskog-Høland kommune vet det har vært interesse fra FoU-miljøene omkring forslaget om naturvernrensning i Store rekke og Hølvannet naturreservat, og vi vil spille inn at det er viktig at Statsforvalteren i Oslo og Viken inviterer forskningen til innsats for å belyse ulike forhold vi ikke vet om brann og påvirkning av brann i skog. Forvaltning av naturreservater og spesielt bruk av brenning som skjøtselstiltak er noe som er interessant i naturfaget i skolene. Aurskog-Høland kommune håper det kan legges til rette for at aktuelle klasser i både 1-10 skolene og de videregående skolene kan være med i både planlegging av brenning og når det skal forskes i de brannpåvirkede skogsområdene.

Hensynet til kommunens innbyggere

Aurskog-Høland kommune er opptatt av at skjøtselstiltak med kontrollert naturvernrensning skal oppleves som trygt, forsvarlig og ikke til vesentlig ulempe for innbyggerne våre. Vi vurderer det slik at vi er samstemte med Statsforvalteren i Oslo og Viken om dette.

Helsemessige forhold

Kommunen skal etter folkehelseloven føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Den som skal gjennomføre tiltak som kan tenkes å ha innvirkning på helsemessige forhold, skal av eget tiltak melde fra til kommunen og kommunen kan pålegge den ansvarlige å informere allmennheten om forholdene. Høringsdokumentet kunne med fordel ha vært tydeligere i å kommentere mulige helsemessige konsekvenser for innbyggerne. Det forutsettes videre at det gjøres egne vurderinger knyttet til ivaretagelsene av helse for de personene

som skal gjennomføre selve brenningen. Aurskog-Høland kommune ber om at innvirkning av naturvernrensning på helsemessige forhold beskrives tydeligere i skjøtselsplanen og i brenningsplanen når den lages nærmere opp til tidspunktet det er aktuelt med brenning som skjøtselstiltak.

Naturvernrensning vil eventuelt gjennomføres i et avgrenset, kortvarig tidsrom. Ifølge vanlig praksis i Sverige for naturvernrensning, er normen at brenningen gjennomføres i løpet av én dag. Gitt beliggenheten vurderer kommuneoverlegen at risikoen for helsefare for kommunens innbyggere som følge av eksponering for røyk som lav. Det kan ikke helt utelukkes at enkelte innbyggere vil kunne oppleve ulempe. Dette vil særlig kunne gjelde innbyggere med eksisterende luftveislidelser. Det er viktig og avgjørende at allmennheten varsles godt forut for en naturvernrensning. Både for at den enkelte i berørte områder kan ta sine forholdsregler ved å enten reise bort eller oppholde seg innendørs, men ikke minst for å hindre unødig frykt og bekymring.

Kommuneoverlegen mener skjøtselsplanens beskrivelse av planlagte kommunikasjonstiltak kan legges til grunn for videre arbeid. Opplysningsplikten som følge av folkehelseloven vurderes ivarettatt. Kommuneoverlegen ønsker imidlertid å være involvert i videre detaljering av kommunikasjonsplanen forut for gjennomføring av brenningen.

Brannberedskap

Beskrivelsen som er gitt av tiltak for at brenningen kan gjennomføres uten fare for ukontrollert spredning av brannen tas til etterretning, og at det gjøres konkrete vurdering av vær- og vindforhold forut for gjennomføring. Vi forutsetter at Aurskog-Høland kommune innen beredskap, skogbruk og miljøvern samt Nedre Romerike brann- og redningsvesen fortsatt blir involvert i prosessen med planlegging og gjennomføring av brenning som skjøtselstiltak.

Forurensning

Aurskog-Høland kommune bekrefter opplysningene som er lagt til grunn i høringsnotatet om at kommunen ikke har fastsatt egen, lokal forskrift som regulerer åpen brenning. Kommunen oppfatter at tiltaket er å anse som *alminnelig forurensning* etter forurensningslovens § 8 og derfor ikke krever særskilt tillatelse. Kommunen viser til Miljødirektoratets veileder *Åpen brenning og brenning av avfall i småovner* som nevner *flatebrenning i skogbruket* som eksempel på alminnelig forurensning. Ved behov for eventuelle tillatelser etter forurensningsloven ligger denne myndigheten uansett ikke til kommunen, men til Statsforvalteren eventuelt Miljødirektoratet.

Økonomiske vurderinger:

Det er Statsforvalteren i Oslo og Viken som har ansvar og myndighet når det gjelder utvidelse og skjøtsel av naturreservater.

Miljømessige konsekvenser:

Utvidelse av eksisterende Store rekke og Hølvannet naturreservater vil føre til økt vernet areal i Aurskog-Høland kommune. Natur skal forvaltes bærekraftig, men det er i tillegg nødvendig at noe natur vernes.

Konsekvenser for barn og unge:

Bevaring av natur har flere positive konsekvenser for den oppvoksende generasjon. Et tilleggsmoment i utvidelsen av Store rekke og Hølvannet naturreservat er bruk av brann som skjøtselstiltak. Brann som naturlig forekommende faktor/funksjon i skogøkosystemene, vil supplere naturfagundervisningen med kunnskap som i stor grad er glemt.

Alternativer og konsekvenser:

Alternativt kan kommunen la være å sende inn høringsinnspill.

Konklusjon:

Kommunedirektøren anbefaler å sende inn høringsuttalelse basert på innholdet under avsnittet *Vurderinger*. Saksframlegget legges ved høringsuttalelsen.

Til:**Statsforvalteren i Oslo og Viken**sfovpost@statsforvalteren.no**Fra:****NOAH – for dyrs rettigheter**

Dronningens gate 13

0152 Oslo

register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2023/3229

Dato: 04.04.2023

**Innspill til høring om forslag om utvidelse av Store rekke og
Hølvannet naturreservater med sikte på kontrollert naturvernbranding**

Av 20.01.2023

NOAH – for dyrs rettigheter sender med dette innspill til høring om forslag om utvidelse av Store rekke og Hølvannet naturreservater med sikte på kontrollert naturvernbranding.

NOAH vil med dette oppfordre Statsforvalteren til å ikke tillate naturvernbranding i skogen i den sårbare tiden hvor mange dyr og fugl er i gang med å få unger. I vårmånedene ligger fugler på egg, mens hare, rådyr, elg, ekorn og andre dyr har nyfødte unger. Det vil være svært alvorlig å igangsette en skogbrann i perioder hvor dyreunger ikke har mulighet til å flykte fra brannen. Det er viktig å huske at all aktivitet i skogen som kan berøre ville dyr må skje i samsvar med lover som er gjeldende i Norge. Av disse lovene står naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven sentralt.

Naturmangfoldloven § 15 første ledd andre punkt lyder følgende: «*Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på villlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås.*»

Naturmangfoldlovens § 15 første ledd tredje punkt er også relevant for denne saken, og lyder følgende: «*Likeledes skal unødig jaging av villlevende dyr unngås.*»

I forarbeidene til endringer i naturmangfoldloven Prop 161 L (2012-2013) er det uttalt følgende om den bestemmelsen: «*Vurderingen av om en aktivitet innebærer unødig jaging må vurderes bl.a ut fra dyrevelferdhensyn, vedkommendes behov for å gjennomføre den aktuelle aktiviteten og hvorvidt en mer skånsom fremgangsmåte kan benyttes. Som eksempel kan nevnes trening av hund for jakt- og ettersøksformål. Aktiviteten i seg selv vil ikke generelt rammes av bestemmelsen, men*

slik aktivitet i viltets yngletid eller andre sårbare perioder, kan innebære unødig jaging. Denne type trening må da gjennomføres på andre tidspunkter i stedet.»

Selv om omtalen er gitt i en annen sammenheng, illustrerer det godt at en aktivitet som kan gjennomføres utenfor viltets yngletid, ikke bør igangsettes i yngletiden. Ellers vil man komme i strid med loven.

Videre understreker NOAH at dyrevelferdsloven også er gjeldende for aktiviteter som påvirker ville dyr i skogen. Dyrevelferdsloven § 3 gjelder generelt om behandling av dyr og lyder følgende: «Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.» I tillegg er det «forbudt å hensette dyr i hjelpeløs tilstand», jf. dyrevelferdsloven § 14 bokstav b.

Oppsummert er det i strid med både naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven å drive med kontrollert skogbrann i dyrenes hekke- og yngletid. Det er Statsforvalterens ansvar å vurdere hvorvidt disse bestemmelsen vil bli opprettholdt eller brutt ved en planlagt skogbrann, og dersom det er fare for at ville dyr utsettes for skader og lidelser, må naturvernbranding ikke gjennomføres.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter mener Statsforvalteren er forpliktet til å sikre håndheving av både naturmangfoldloven § 15 og dyrevelferdsloven §§ 3 og 14. Dersom det er fare for at ville dyr utsettes for unødige påkjenninger og belastninger, bør naturvernbranding ikke gjennomføres.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter v/
Henriette Løkken Diesen (biolog)

Høring av verneforslag - utvidelse av Store rekke og Hølevannet naturreservat, Aurskog-Høland kommune, ref. 2023/3229

IMVN er positive til det forslaget til utvidet naturreservat i området Store Rekke - Hølevannet som Statsforvalteren nå framlegger. Vi har tidligere kommet med innspill om vern i området.

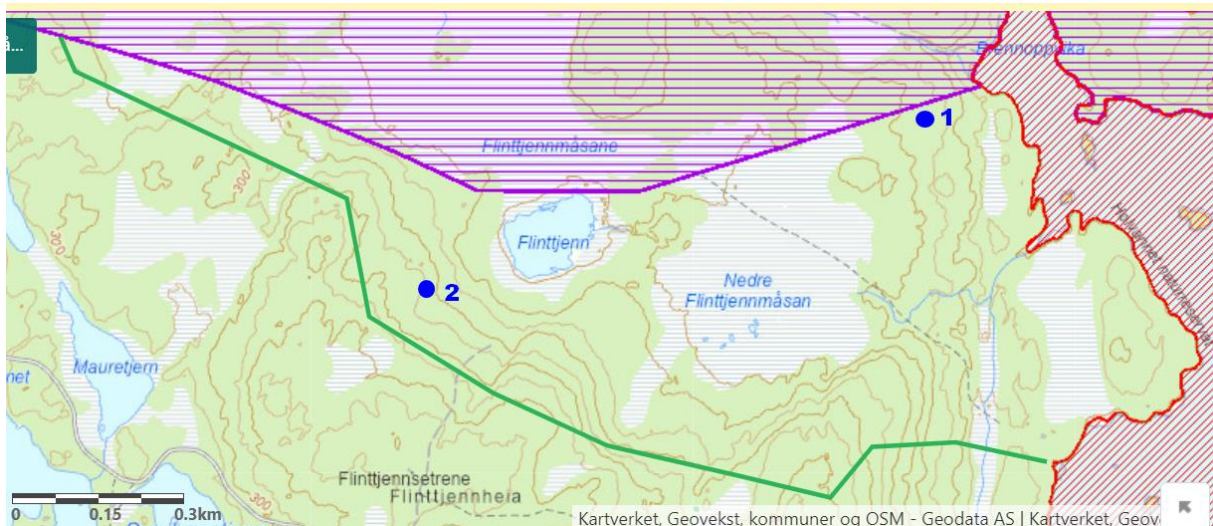
Vi mener at det kunne, om mulig, vært inkludert arealer ved Flinttjernmåsane. Vi syns det er uheldig at denne verneverdige myra ikke vernes i sin helhet. Det er også ønskelig at strandarealer ved Hølevannet inngår i verneområdet (kart under, grønn strek). Det kan nevnes at det er årlige hekkinger av fiskeørn og gråspett i vårt utvidelsesområde (blå prikker på kartet, 1 og 2).

Vi ønsker at Statsforvalteren også undersøker om det er mulig å inkludere Veslemyra i det foreslåtte verneområdet (kart under, rød strek). Området har verneverdier med tjern og høllegjøler og tilleggsarealet forbedrer arronderingen. Utvidelsen omfatter 2 hogstfelt, disse kan inngå i naturvernbeholdningen og da tilføre verdifull brent mark.

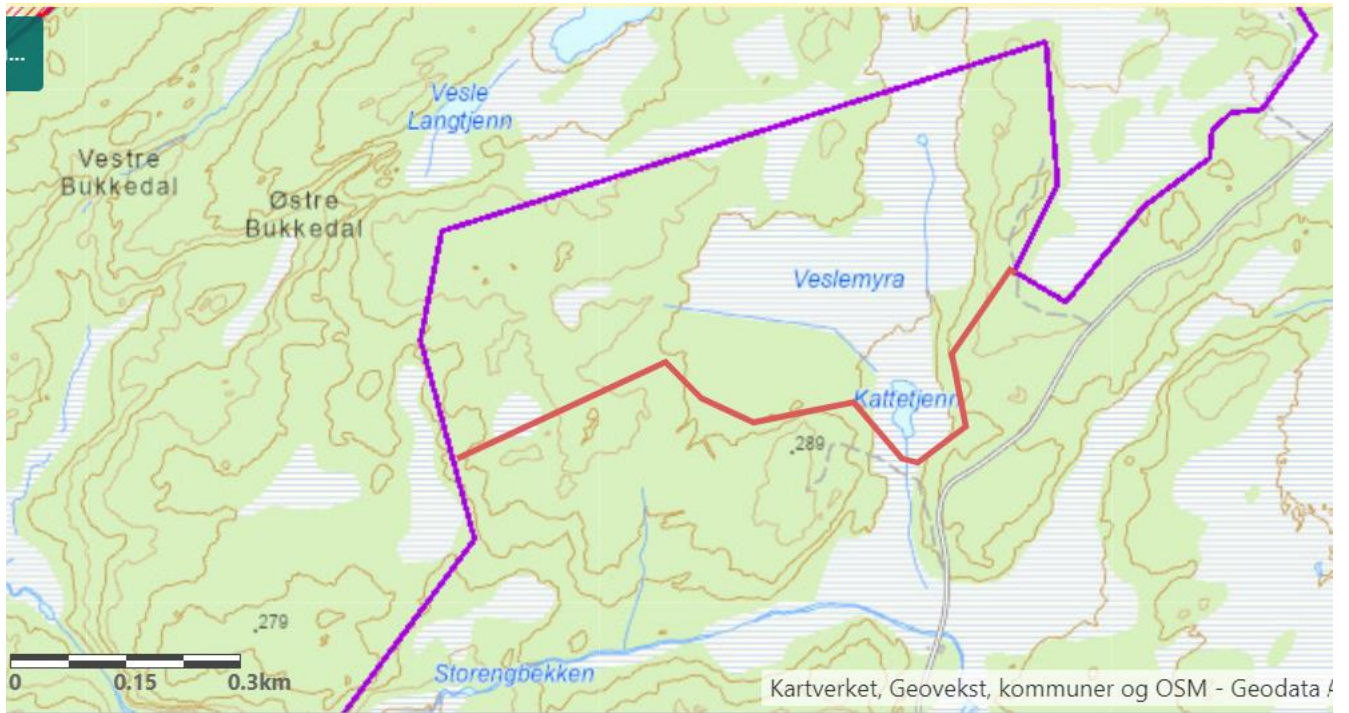
Ang. skjøtsel i det nye verneområdet så fins en skjæmmende leirplass (med til dels faste installasjoner) ved nordøstre enden på Langtjern (ved nåværende reservatgrense) som bør fjernes/saneres, også ved stien fra sør fram dit.

Det fins noen grøfter i begge verneområdene som bør stenges, bl.a. ved Hillertjerna. Det må kunne gjøres manuelt ved å gjenfylle noen meter i utløpsområdet.

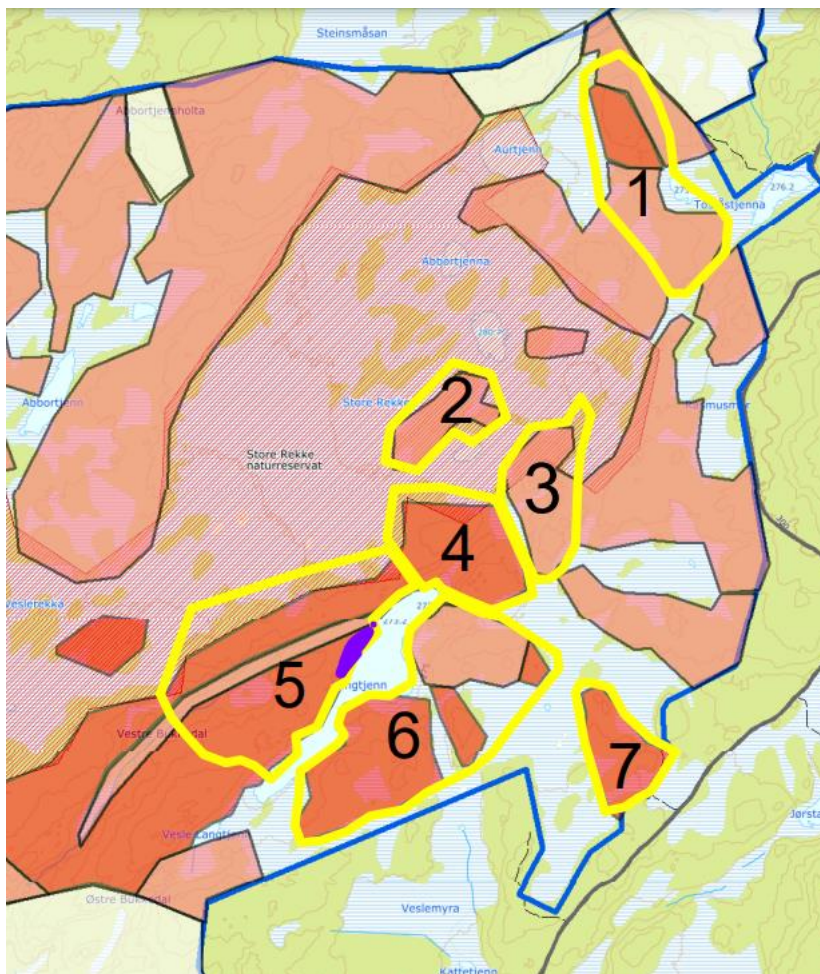
Om naturvernbeholdningen mener vi at beholdningen om mulig bør styres slik at noen nåværende brannstubber spares. De har ofte brannstubbelaer og andre arter knyttet til forkullet ved og er viktig å beholde for å hjelpe spredning av disse artene til nye brannstubber som vil komme av naturvernbeholdningen. Det bør derfor identifiseres brannstubber på le-sidene i beholdningsområdenes kantsoner slik at beholdningen kan starte på innsiden av brannstubbeforekomstene. Vi viser eksempel på dette på kart under (brannområdene) der vi har tegnet inn (lilla område i brannområde 5) forekomst av brannstubber med brannstubbelaer i kantsoner innenfor beholdningsområdegrense (funn 10.04.2023, se Artskart). Det er trolig at tilsvarende forekomster fins i andre kantsoner (ikke undersøkt).

Mulig utvidelse ved Flinttjernsmåsane og Hølevannet

Mulig utvidelse ved Veslemyra

Lilla område:
Forekomst av brannstubber med brannstubbelaiv i kantsone av brenningsområde 5

Mvh

Interessegruppa Mer Villmark Nå
Bård E. Andersen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Vår dato: 14.04.2023

Vår ref.: 202110875-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2023/3229

Uttalelse på høring - forslag om vern med sikte på aktiv naturvern Brenning

Vi viser til høring av forslag om utvidelse av Store Rekke og Hølvannet naturreservater med sikte på kontrollert naturvern brenning i Aurskog-Høland kommune.

NVE har sett gjennom høringsforslaget med tanke på energi- og vassdragsinteresser for eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m. **Så langt vi kjenner til er det ingen konflikter knyttet til utvidelse av vern av skogområdene Store Rekke og Hølvannet.**

El-verket Høland AS har områdekonsesjon i de foreslåtte områdene. Vi er positive til at både Statnett SF og El-verket Høland AS er på adresselisten. Statnett har uttalt seg og informerer om at de ikke har elektriske anlegg eller planer som blir berørt av de foreslåtte utvidelsene og har derfor ingen merknader. **Vi oppfordrer El-verket Høland AS til å uttale seg om hvorvidt vern av disse områdene vil være i konflikt med eksisterende og fremtidige nettanleggplaner. NVE oppfordrer selskapet til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.**

Med hilsen

Hedvig Kristoffersen
Konsulent

Godkjent av Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Kopimottakerliste:

STATNETT SF

MILJØDIREKTORATET

Olje- og energidepartementet

Länsstyrelsen Värmland

EL-VERKET HØLAND AS

Fra: Anders Tørnby Nilsen[atnilsen@hotmail.com]
Sendt: 04.05.2023 23:33:33
Til: Lugg, Kristin[kristin.lugg@statsforvalteren.no]
Tittel: Sv: Skiløyper Store rekke og Hølvannet

Hei.

Rømskog IL sporlegger runden ved Hillertjenna og Kaperalmåsan som vist på skisporet.no. Vi har også en avstikker mot Store Rekke der vi kobler oss på Setskog IL sitt løypenett. Vi har også løypene syd for det foreslåtte verneområdet. Hvis isen er tykk har vi tidligere kjørt over Sundvannet og brukt gammel vintervei på ca. 100 m. fra Fyrtynnvika og inn på løypen, dette vises ikke på Skisporet.no. Vi kjører med snøscooter med sporlegger bak for å lage løypene som ligger i åpne myrområder og krever ingen inngrep i naturen. Har sendt mail til Skisporet.no for å høre med de om vi kan få ut GPX fil fra senderen på snøscooteren og sender deg den når vi eventuelt får den. Grunneier Mads Wiel er positiv til videre sporlegging.

Løypene blir mye brukt og er av stor betydning for folk i området da de ligger i fantastisk fine områder. Vi håper derfor å kunne fortsette å bruke området etter en eventuell verning.

Mvh

Leder i ski og sykkel i Rømskog IL

Anders Tørnby Nilsen

Tlf 92835196

Fra: Jostein Aaser[jostein@elektrovkf.no]

Sendt: 08.05.2023 10:13:34

Til: Lugg, Kristin;Jan Erik Østby[kristin.lugg@statsforvalteren.no;jan-erik@almeli.no]

Tittel: SV: Skiløyper Store rekke og Hølvannet

Hei.

Vi kjører skispor på Store rekke ved ``gode snø vintere`` som vist på ``Skisporet`` i tillegg har vi en løypetrase som ikke vises på skisporet, fra løypa ved Askviktjenn over Brattfossvannet og til løypa rundt Store Rekke, denne blir kun kjørt hvis det er veldig gode isforhold.

Vi har heller ikke tilgang til GPX fil, og henger oss på uttalelsene fra Rømskog IL og håper at dette går i orden.

Mvh.

Leder for Driftsgruppa i Setskog IF.

Jostein Aaser

Mobil. 92665602